

KARTA INFORMACYJNA

IPOPEMA MEGATRENDS FIZ

Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych:	IPOPEMA TFI S.A.
Fundusz Inwestycyjny:	IPOPEMA MegaTrends Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (dalej FIZ)
Opis FIZ:	Celem FIZ jest wzrost wartości aktywów FIZ w wyniku wzrostu wartości lokat. FIZ realizuje swój cel inwestycyjny w ramach aktywnego zarządzania przede wszystkim poprzez inwestycje w instrumenty finansowe spółek, będących beneficjentami długoterminowych trendów: demograficznych, geopolitycznych, technologicznych oraz w dziedzinach ochrony zdrowia i energii. W skład portfela inwestycyjnego FIZ mogą również wchodzić instrumenty finansowe, dające ekspozycje na obszary geograficzne, sektory i branże, których perspektywy są uzależnione od wyżej wymienionych trendów. FIZ ma zasięg globalny i może lokować swoje aktywa na rynkach międzynarodowych mając na uwadze cel inwestycyjny FIZ oraz osiągnięcie geograficznej dywersyfikacji lokat FIZ. Spektrum inwestycyjne FIZ obejmuje w szczególności rynki krajów wchodzących w skład Unii Europejskiej, OECD oraz rynki państw rozwijających się. FIZ nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego, a polityka inwestycyjna realizowana przez FIZ charakteryzuje się wysokim stopniem ryzyka.
Dane IPOPEMA TFI S.A.:	IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. ul. Próżna 9 00-107 Warszawa http://www.ipopematfi.pl

Waluta:	Opłaty FIZ:	Ryzyko inwestycyjne FIZ:
PLN	<ul style="list-style-type: none"> stała: do 2,9% rocznie; zmienna: 20% nadwyżki ponad benchmark (benchmark: 90% MSCI All Country World Index (USD) + 10% WIBID O/N) 	wysokie

Definicje (zdefiniowane pojęcia zapisane zostały w niniejszej karcie informacyjnej wielką literą):

- Aktywny Rynek** – rynek spełniający łącznie następujące kryteria: instrumenty, będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne, zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy, ceny są podawane do publicznej wiadomości;
- Baza Instrumentów Pochodnych, Instrument Bazowy, Baza** – papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego lub inne prawa majątkowe, a także określone indeksy, kursy walut, stopy procentowe, stanowiące podstawę do ustalenia ceny Instrumentu Pochodnego lub Niewystandaryzowanego Instrumentu Pochodnego;
- Baza Towarowych Instrumentów Pochodnych** – metale, towary, energia, limity wielkości produkcji, limity wielkości emisji zanieczyszczeń – stanowiące podstawę do ustalenia ceny Towarowego Instrumentu Pochodnego;
- ETF** (ang. Exchange Traded Fund - fundusz notowany na giełdzie) – instytucja wspólnego inwestowania notowana na giełdzie, której zadaniem jest odzwierciedlanie zachowania się danego indeksu giełdowego;
- Instrumenty Pochodne** – prawa majątkowe, których cena rynkowa bezpośrednio lub pośrednio zależy od ceny lub wartości danych papierów wartościowych oraz inne prawa majątkowe, których cena rynkowa bezpośrednio lub pośrednio zależy od kształtowania się ceny rynkowej walut obcych lub od zmiany wysokości stóp procentowych;
- Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne** – Instrumenty Pochodne, które są przedmiotem obrotu poza rynkiem zorganizowanym, a ich treść jest lub może być przedmiotem negocjacji między stronami;
- Towarowe Instrumenty Pochodne** – prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, dopuszczone do obrotu na giełdach towarowych;
- Uczestnik** – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, posiadająca przynajmniej jeden Certyfikat Inwestycyjny FIZ; Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. w ramach danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego nabywa Certyfikaty Inwestycyjne FIZ stając się tym samym Uczestnikiem tego FIZ;
- Ustawa** – ustawa z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 157).

Polityka inwestycyjna FIZ; kryteria doboru lokat:

- FIZ może lokować aktywa w:
  - papiery wartościowe,
  - wierzytelności, z wyjątkiem wierzytelności wobec osób fizycznych,
  - instrumenty rynku pieniężnego,
  - Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne - pod warunkiem, że instrumenty te każdego dnia wyceny podlegają możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej;
  - Towarowe Instrumenty Pochodne,
  - waluty – pod warunkiem, że są zbywalne oraz;
  - jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez IPOPEMA TFI S.A., a także

tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą,

- depozyty.
- Lokowanie aktywów FIZ w akcje, prawa do akcji, prawa poboru, warranty subskrypcyjne, kwity depozytowe spółek opiera się na:
  - ocenie koniunktury i perspektyw sektora lub branży, w której działa emitent,
  - ocenie pozycji konkurencyjnej emitenta,
  - analizie technicznej cen akcji lub praw poboru,
  - ocenie możliwości osiągnięcia stopy zwrotu,
  - ocenie sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta,
  - ocenie sytuacji ekonomiczno – finansowej emitenta.
- Lokowanie aktywów FIZ w inne instrumenty niż wskazane w pkt 2, opiera się na:
  - w przypadku dłużnych papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego: ocenie sytuacji fundamentalnej, ryzyka i zdolności kredytowej emitenta (analiza fundamentalna), technicznej ocenie perspektyw wzrostu wartości lokat (analiza techniczna), ocenie sytuacji makroekonomicznej w kraju i na świecie (analiza międzynarodowa), spełnieniu zasad dywersyfikacji lokat oraz innych ograniczeń inwestycyjnych,
  - w przypadku wierzytelności: ocenie rodzaju wierzytelności, z uwzględnieniem tytułu z jakiego wierzytelność powstała i rodzaju wierzyciela, terminu wymagalności, rodzajem dłużnika, możliwością windykacji należności, rodzajem i poziomem zabezpieczeń, wartością wierzytelności i płynnością lokaty,
  - w przypadku walut obcych i depozytów: możliwej do uzyskania rentowności i wysokiej płynności lokat, przy zachowaniu bezpieczeństwa lokaty, w przypadku depozytów również na ocenie wysokości oprocentowania depozytu w stosunku do czasu jej trwania,
  - w przypadku Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych – zasadach określonych m.in. w pkt 4-6,
  - w przypadku jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych, a także tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą oraz ETF: realizowanej polityce inwestycyjnej, ocenie wyników funduszy inwestycyjnych i instytucji wspólnego inwestowania dokonywanej w oparciu o wskaźniki służące do analizy wyników, ocenie stopnia ryzyka braku płynności lokaty w jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa, poziomu opłat pobieranych od Uczestników FIZ.
- FIZ może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym FIZ, ograniczenia ryzyka inwestycyjnego lub zwiększenia rentowności portfela inwestycyjnego. Dokonywanie lokat w Towarowe Instrumenty Pochodne będzie miało na celu zwiększenie rentowności portfela inwestycyjnego FIZ. FIZ będzie lokował aktywa w następujące Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne oraz Towarowe Instrumenty Pochodne: opcje, kontrakty terminowe, kontrakty na różnicę, swapy, umowy forward.
- W przypadku Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, dla których Bazę Instrumentu Pochodnego stanowi indeks, indeks ten oparty będzie o instrumenty notowane na co najmniej jednym rynku zorganizowanym zlokalizowanym na terytorium: Rzeczypospolitej Polskiej, państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa należącego do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), Stowarzyszenia Wolnego Handlu Ameryki Łacińskiej (LAFTA),

Greater Arab Free Trade Area (GAFTA), Rosji, Chin albo państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz spełniający łącznie następujące warunki:

- 1) jego skład uwzględnia odpowiednio wymogi rozproszenia ryzyka inwestycyjnego, w szczególności:
    - a) zmiany ceny lub aktywność transakcyjna w odniesieniu do jednego składnika indeksu nie wpływa w sposób istotny na wartość indeksu,
    - b) indeks składa się z co najmniej 10 składników;
  - 2) stanowi on miarodajny wskaźnik charakteryzujący rynek, do którego się odnosi, w szczególności:
    - a) indeks w odpowiedni i właściwy sposób odzwierciedla wyniki reprezentatywnej grupy składników będących przedmiotem obrotu na rynku, do którego się odnosi,
    - b) dokonywana jest regularna weryfikacja składu indeksu, która może skutkować zmianami tego składu dokonywanymi zgodnie z ustalonymi kryteriami, w celu zapewnienia, że spełniony jest warunek, o którym mowa w lit. a,
    - c) składniki indeksu charakteryzują się płynnością, która w razie potrzeby umożliwiła odzwierciedlenie składu indeksu w stopniu wystarczającym do zastosowania przez FIZ strategii zabezpieczającej przed zmianami wartości indeksu;
  - 3) wartość i ogólne zasady konstrukcji indeksu są udostępniane do publicznej wiadomości.
6. FIZ może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest:
    - a) w przypadku gdy Instrumentem Bazowym są instrumenty rynku pieniężnego, indeksy giełdowe, kursy walut lub stopy procentowe - podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie,
    - b) w przypadku gdy Instrumentem Bazowym są papiery wartościowe lub inne prawa majątkowe - podmiot, który zamierza nabyć od FIZ papiery wartościowe lub prawa majątkowe lub podmiot posiadający lub emitujący dane papiery wartościowe lub prawa majątkowe, od którego FIZ zamierza nabyć te papiery wartościowe lub prawa majątkowe.

Zasady dywersyfikacji lokat FIZ:

1. Papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, wiarytelność wobec tego podmiotu i udziały w tym podmiocie, nie mogą stanowić łącznie więcej niż 20% wartości aktywów FIZ, z zastrzeżeniem pkt 2.
2. Ograniczeń, o których mowa w pkt 1, nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, państwa należące do OECD oraz międzynarodowe instytucje finansowe, których członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub przynajmniej jedno z państw należących do OECD.
3. Waluta obca jednego państwa lub euro nie może stanowić więcej niż 20% wartości aktywów FIZ.
4. Listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny nie mogą stanowić więcej niż 25% wartości aktywów FIZ.
5. FIZ utrzymuje w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań FIZ część swoich aktywów na rachunkach bankowych.
6. Depozyty w jednym banku krajowym, banku zagranicznym lub instytucji kredytowej nie mogą stanowić więcej niż 20% wartości aktywów FIZ.
7. FIZ może zaciągać, wyłącznie w bankach, pożyczki i kredyty, w łącznej wysokości nie przekraczającej 75% wartości aktywów netto FIZ w chwili zaciągnięcia tych pożyczek i kredytów.
8. FIZ może lokować nie więcej niż 50% wartości aktywów FIZ w jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne jednego funduszu inwestycyjnego lub w tytuły uczestnictwa emitowane przez jedną instytucję wspólnego inwestowania (w tym ETF), mającą siedzibę za granicą.
9. Co najmniej 60% aktywów netto FIZ lokowane będzie w udziałowe papiery wartościowe obejmujące akcje, prawa do akcji, prawa poboru, warrandy subskrypcyjne, kwity depozytowe spółek oraz instrumenty pochodne, tytuły uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania, ETF itp., których wartość zależy od zmian cen instrumentów udziałowych. Dla ustalenia wartości Instrumentów Pochodnych, w ramach limitu, o którym mowa w zdaniu poprzednim, ustala się wartość pozycji w Bazie Instrumentów Pochodnych w ten sposób, że:
  - 1) od wartości zajętych pozycji długich w Bazie odejmuje się wartość pozycji krótkich w takiej samej Bazie wynikających z Instrumentu Pochodnego o takim samym terminie rozliczenia lub płatności w pełni kompensującego ryzyka wynikające z zajętych pozycji, z zastrzeżeniem ppkt 2 poniżej;
  - 2) w przypadku gdy integralną część konstrukcji danego Instrumentu Pochodnego stanowi mnożnik lub mnożniki, wartość nominalna Instrumentu Pochodnego wyznaczana jest przy zastosowaniu tego mnożnika bądź mnożników.
10. Jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych lub tytuły uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania (w tym ETF), których cena zależy od cen metali, surowców, energii lub towarów rolnych oraz łączna wartość bezwzględna pozycji wynikających z Towarowych Instrumentów Pochodnych, może stanowić maksymalnie 30% aktywów FIZ.
11. W przypadku instrumentów dłużnych emitowanych przez przedsiębiorstwa, FIZ może lokować jedynie w instrumenty posiadające ocenę wiarygodności kredytowej nadaną przez uznaną agencję ratingową lub emitowane, poręczone lub gwarantowane przez podmiot posiadający taki rating.
12. Czynności dokonane z naruszeniem ograniczeń, o których mowa powyżej, są ważne.
13. Z uwzględnieniem pkt 14, FIZ, w przypadku dokonania czynności, o których mowa w pkt 12, zobowiązany jest do dostosowania, niezwłocznie, stanu swoich aktywów do wymagań określonych w statucie FIZ i Ustawie, uwzględniając należycie interes Uczestników FIZ.
14. FIZ zobowiązany jest dostosować strukturę portfela inwestycyjnego do wymagań określonych w Ustawie oraz statucie FIZ w terminie 12 miesięcy od dnia rejestracji FIZ.

Czynniki ryzyka związane z polityką inwestycyjną FIZ oraz otoczeniem, w jakim FIZ prowadzi działalność:

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny instrumentów finansowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, w większym lub mniejszym stopniu podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku, czyli od stanu koniunktury giełdowej. Pogorszenie się koniunktury giełdowej może prowadzić do spadku cen większości notowanych instrumentów finansowych, co z kolei może wpływać na spadki wartości certyfikatów inwestycyjnych FIZ.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko niewypłacalności emitentów związane z trwałą lub czasową utratą przez emitentów zdolności do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, w tym również z trwałą lub czasową nieumożliwieniem zapłaty odsetek od zobowiązań. Sytuacja taka może mieć miejsce w następstwie pogorszenia się kondycji finansowej emitenta spowodowanego zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.).

Pogorszenie się kondycji finansowej emitenta znajduje swoje odzwierciedlenie w spadku cen dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez ten podmiot.

W skład tej kategorii ryzyka wchodzi również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych będący następstwem wymaganej przez inwestorów wyższej premii za ryzyko.

Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów wchodzących w skład lokat FIZ lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości certyfikatów inwestycyjnych FIZ.

Ryzyko rozliczenia

Ryzyko wynikające z możliwości nieterminowego rozliczenia lub braku rozliczenia transakcji dotyczących składników portfela inwestycyjnego FIZ. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen składników portfela inwestycyjnego FIZ wpływać na wahania oraz spadki wartości certyfikatów inwestycyjnych. Dodatkowo, nieterminowe rozliczenia lub brak rozliczeń transakcji może powodować konieczność poniesienia przez FIZ kar umownych wynikających z zawartych przez FIZ umów.

Ryzyko płynności

W przypadku instrumentów finansowych notowanych, niskie obroty na giełdzie lub rynku, na którym dokonywany jest obrót tymi instrumentami, uniemożliwiają dokonanie zakupu lub sprzedaży dużego ich pakietu w krótkim czasie bez znacznego wpływu na cenę. Ma to szczególnie istotne znaczenie w przypadku zaistnienia niekorzystnych zjawisk makroekonomicznych lub dotyczących czynników określających atrakcyjność inwestycyjną danego emitenta lub konkretnego instrumentu finansowego. Sytuacja ograniczonej płynności poszczególnych instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego FIZ może negatywnie wpływać na ich ceny, co z kolei może prowadzić do wahań i spadków wartości certyfikatów inwestycyjnych FIZ.

Ryzyko walutowe

Z uwagi na fakt, że zgodnie ze swoim statutem FIZ będzie lokować aktywa zarówno w lokaty denominowane w walucie polskiej, jak i w lokaty denominowane w walutach obcych zarówno na rynku polskim, jak i na rynkach zagranicznych, dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu danej waluty względem innych walut mogą przekładać się na wahania wyrażonych w danej walucie cen takich instrumentów finansowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości certyfikatów inwestycyjnych.

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jako jeden z głównych parametrów makroekonomicznych, może wpływać na atrakcyjność inwestycyjną oraz ceny krajowych instrumentów finansowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Wówczas zmiany cen instrumentów finansowych mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości certyfikatów inwestycyjnych.

Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów

Mimo że zgodnie z Ustawą, do prowadzenia rejestru aktywów FIZ zobowiązany jest niezależny od Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych bank depozytariusz, może – w wyniku błędu ze strony banku depozytariusza lub innych zdarzeń związanych z przechowywaniem aktywów, na które Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych nie ma wpływu – wystąpić sytuacja mająca negatywny wpływ na wartość aktywów FIZ.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty FIZ będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. Wówczas niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, w tym walutowy, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość certyfikatów inwestycyjnych.

Ryzyko makroekonomiczne

Atrakcyjność inwestycyjna instrumentów finansowych, w tym papierów wartościowych, jest uzależniona od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia, poziom kursów walutowych. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną poszczególnych instrumentów finansowych, a tym samym na ich ceny. Może to powodować wahania oraz spadki cen certyfikatów inwestycyjnych FIZ.

Ryzyko prawne

Jednym z najważniejszych elementów prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na emitentów papierów wartościowych oraz na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych, a tym samym na ich ceny. Może to powodować wahania oraz spadki cen certyfikatów inwestycyjnych FIZ. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych, przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na giełdzie lub na rynku, na którym są obecne lub notowane.

Ryzyko międzynarodowe

Tempo wzrostu gospodarczego, poprzez system powiązań gospodarczych między krajami, jest uzależnione od stanu gospodarki światowej, w tym przede wszystkim sytuacji gospodarczej Unii Europejskiej oraz Stanów Zjednoczonych. Wspomniane powiązania powodują, iż pogorszenie koniunktury światowej może negatywnie wpływać na kondycję gospodarki danego kraju, a tym samym na atrakcyjność oraz ceny poszczególnych instrumentów finansowych. Dodatkowo należy podkreślić, że rynek krajów zaliczanych do grupy tzw. Emerging Markets, w tym Polski, charakteryzuje się znacznymi wahaniami poziomu inwestycji kapitału międzynarodowego. Przepływy obcego kapitału mogą być związane z sytuacją w innych krajach należących do tej grupy i mogą być niezwiązane bezpośrednio z aktualną sytuacją wewnętrzną danego kraju. Przepływy te poprzez mechanizm popytu i podaży mogą być przyczyną znacznych zmian cen instrumentów finansowych na danym rynku. Czynniki te mogą powodować wahania oraz spadki cen certyfikatów inwestycyjnych.

Ryzyko stóp procentowych

Jednym z najważniejszych czynników kształtujących poziom cen dłużnych papierów wartościowych jest poziom stóp procentowych. Zmiany w poziomie rynkowych stóp procentowych, mające miejsce m.in. w następstwie zmian w parametrach makroekonomicznych, mogą powodować znaczące zmiany w wartości certyfikatów inwestycyjnych. Należy podkreślić, że związek cen dłużnych papierów wartościowych z poziomem stóp procentowych ma charakter zależności odwrotnie proporcjonalnej.

Dodatkowo, wzrost stóp procentowych powoduje zmniejszenie atrakcyjności inwestycji w wybrane instrumenty finansowe co może prowadzić do spadku ich cen.

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania przez FIZ do wyceny lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat (papiery wartościowe, Instrumenty Pochodne). Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych, rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich lokat będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości certyfikatów inwestycyjnych FIZ.

Ryzyko kontrpartnerów

Ryzyko związane z możliwością niewywiązania się kontrpartnerów FIZ ze zobowiązań wynikających z zawieranych przez FIZ umów. Ryzyko takie występuje w szczególności na rynku międzybankowym, na którym FIZ może zawierać transakcje z terminem realizacji znacząco późniejszym od daty zawarcia transakcji.

Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w certyfikaty inwestycyjne z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

FIZ poprzez proces inwestycyjny i lokowanie aktywów FIZ w określone rodzaje lokat będzie dążyć do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w statucie FIZ oraz w niniejszej karcie informacyjnej, przy czym jednak FIZ nie gwarantuje osiągnięcia tego celu. Uczestnik FIZ powinien mieć na uwadze, że FIZ pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji.

Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik FIZ nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych jako organ FIZ jest uprawnione do podejmowania w imieniu FIZ działań określonych w statucie FIZ, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez FIZ i Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych działalnością, takich jak: otwarcie likwidacji FIZ, przejęcie zarządzania FIZ przez inne towarzystwo, zmianę banku depozytariusza, podmiotu obsługującego FIZ, zmianę polityki inwestycyjnej FIZ.

Ryzyka związane z inwestowaniem w Instrumenty Pochodne i Towarowe Instrumenty Pochodne

Z inwestycją w Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne i Towarowe Instrumenty Pochodne, związane są następujące rodzaje ryzyka, które są mierzone przez FIZ nie rzadziej niż raz na kwartał:

- 1) w przypadku wszystkich rodzajów Instrumentów Pochodnych i Towarowych Instrumentów Pochodnych:
  - a) ryzyko niedopasowania wyceny Instrumentu Pochodnego lub Towarowego Instrumentu Pochodnego do wyceny Instrumentu Bazowego lub Bazy Towarowych Instrumentów Pochodnych monitorowane jest poprzez pomiar wartości różnicy pomiędzy wyceną rynkową Instrumentu Pochodnego lub Towarowego Instrumentu Pochodnego, a jego wyceną modelową i mierzone jest poprzez pomiar procentowego udziału w aktywach FIZ iloczynu tej różnicy i liczby otwartych przez FIZ pozycji w tym Instrumentie Pochodnym lub Towarowym Instrumentie Pochodnym,
  - b) ryzyko rozliczenia transakcji monitorowane jest poprzez pomiar wartości otwartych pozycji w kontraktach terminowych oraz pomiar wartości rynkowej opcji stanowiących lokaty FIZ – w odniesieniu do każdego kontrahenta (w tym izby rozliczeniowej) i każdego Instrumentu Pochodnego lub Towarowego Instrumentu Pochodnego z osobna i mierzone jest jako procentowy udział wartości otwartych pozycji w aktywach FIZ – w odniesieniu do każdego kontrahenta i każdego Instrumentu Pochodnego lub Towarowego Instrumentu Pochodnego z osobna,
  - c) ryzyko płynności Instrumentów Pochodnych lub Towarowych Instrumentów Pochodnych notowanych na Aktywnych Rynkach monitorowane jest poprzez analizę średniego dziennego wolumenu obrotu danym Instrumentem Pochodnym lub Towarowym Instrumentem Pochodnym oraz analizę liczby otwartych pozycji w danym Instrumentie Pochodnym lub Towarowym Instrumentie Pochodnym i mierzone jest jako relacja liczby otwartych pozycji w danym Instrumentie Pochodnym lub Towarowym Instrumentie Pochodnym w portfelu inwestycyjnym FIZ do średniego dziennego wolumenu obrotu danym Instrumentem Pochodnym

lub Towarowym Instrumentem Pochodnym na Aktywnym Rynku w czasie 20 poprzednich sesji notowań, a także jako relacja liczby otwartych pozycji w danym Instrumentie Pochodnym w portfelu inwestycyjnym FIZ do liczby otwartych pozycji w danym Instrumentie Pochodnym lub Towarowym Instrumentie Pochodnym na Aktywnym Rynku,

- d) ryzyko operacyjne związane z zawodnością systemów informatycznych i wewnętrznych systemów kontrolnych związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych lub Towarowych Instrumentów Pochodnych mierzone jest poprzez pomiar procentowego udziału w portfelu inwestycyjnym FIZ sumarycznej wartości depozytów zabezpieczających pomniejszonej o wartość depozytów zabezpieczających pozycji przeciwnych, powiększonej o niezrealizowany zysk na otwartych pozycjach i pomniejszonej o niezrealizowaną stratę na otwartych pozycjach oraz powiększonej o wartość rynkową opcji,
- 2) w przypadku Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych: ryzyko kontrahenta, które stanowi wartość ustaloną przez FIZ niezrealizowanego zysku na transakcjach z tym kontrahentem, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Dla potrzeb wyznaczania wartości ryzyka kontrahenta, przy ustalaniu niezrealizowanego zysku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, nie uwzględnia się opłat bądź świadczeń ponoszonych przez FIZ przy zawarciu transakcji, w szczególności wartości zapłaconej premii przy zakupie opcji.

Czynniki ryzyka związane bezpośrednio z charakterem FIZ:

Ryzyko wyceny poszczególnych składników portfela

Ze względu na fakt, iż w skład portfela będą wchodziły papiery wartościowe i inne prawa majątkowe nienotowane na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz regulowanym rynku pozagieldowym, wycena poszczególnych składników portfela może odbiegać od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży. W celu zminimalizowania ryzyka, FIZ stosuje zasady wyceny zaopiniowane przez audytora FIZ jako zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

Ryzyko braku wpływu na zarządzanie FIZ

W FIZ jako organ działa zgromadzenie inwestorów.

Może wystąpić sytuacja, w której np. w wyniku rozproszenia certyfikatów inwestycyjnych, Uczestnicy FIZ nie będą mogli efektywnie korzystać z przysługującego im uprawnień.

Poza uprawnieniami wynikającymi z udziału w zgromadzeniu inwestorów, Uczestnicy FIZ nie mają wpływu na zarządzanie FIZ.

W szczególności, pomimo, że FIZ został utworzony na czas nieokreślony, istnieje ryzyko podjęcia przez zgromadzenie inwestorów uchwały o rozwiązaniu FIZ (dla podjęcia uchwały o rozwiązaniu FIZ wymagane jest, aby głosy za rozwiązaniem FIZ oddali Uczestnicy reprezentujący łącznie co najmniej 2/3 ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych FIZ). W konsekwencji może prowadzić to do konieczności wcześniejszego niż zakładane zbycia aktywów FIZ i uzyskania niższej, niż przewidywana, rentowności.

W związku z faktem, że organem FIZ uprawnionym do zatwierdzania sprawozdań finansowych FIZ jest zgromadzenie inwestorów, a uchwały zgromadzenia w tym przedmiocie podejmowane są bezwzględną większością głosów (przy czym każdy certyfikat inwestycyjny daje prawo do jednego głosu), istnieje ryzyko, że w przypadku, gdy na zwołanym zgromadzeniu inwestorów pojawią się Uczestnicy reprezentujący małą liczbę certyfikatów inwestycyjnych FIZ, o zatwierdzeniu albo niezatwierdzeniu sprawozdania finansowego FIZ decydować będą Uczestnicy posiadający mniejszość w ogólnej liczbie Certyfikatów Inwestycyjnych.

Ryzyko wynikające z możliwości obciążenia FIZ nielimitowanymi kosztami związanymi z jego funkcjonowaniem

Niektóre koszty ponoszone przez FIZ w związku z jego funkcjonowaniem są nielimitowane i pokrywane z jego aktywów w wysokości wynikającej w znacznej mierze z umów, na podstawie których FIZ zobowiązany jest do ich uiszczenia. W związku z powyższym istnieje ryzyko obciążenia aktywów FIZ kosztami w takiej wysokości i w takich terminach, jakie zostaną wynegocjowane przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych działające jako organ FIZ.

Należy jednak zaznaczyć, że działając w interesie Uczestników, Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych będzie dążyło do racjonalizacji ponoszonych przez FIZ kosztów limitowanych i nielimitowanych. Zaznaczyć należy, że FIZ nie będzie ponosił żadnych kosztów, które ciężą będą na innych podmiotach.

Ryzyko zmiany statutu FIZ

Zmiany statutu FIZ, co do których Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych postanowi o poddaniu tych zmian pod głosowanie zgromadzeniu inwestorów oraz zmiany statutu FIZ w zakresie wyłączenia prawa pierwszeństwa do nabycia nowej emisji certyfikatów inwestycyjnych (w przypadku gdy postanowienia statutu FIZ przewidywałyby prawo pierwszeństwa), wymagają zgody zgromadzenia inwestorów i dokonywane są przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych. W pozostałym zakresie zmiany statutu FIZ nie wymagają zgody zgromadzenia inwestorów. Nie przewiduje się dokonywania zmian statutu FIZ w zakresie jego istotnych postanowień, jednakże nie można tego wykluczyć, w szczególności, jeżeli FIZ będzie przeprowadzał kolejne emisje certyfikatów inwestycyjnych.

Ryzyko prawnopodatkowe

Zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym, mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników FIZ. W takim wypadku Uczestnik FIZ narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika FIZ stopy zwrotu z inwestycji w certyfikaty inwestycyjne.